

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ**

Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту

06-01-060S

СИЛАБУС
навчальної дисципліни

SYLLABUS

МЕТОДОЛОГІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ		METHODOLOGY OF SCIENTIFIC RESEARCH	
Шифр за ОП	ППс 22	Code in Degree Programme	
Освітній рівень: магістерський (другий)		Level of Education: Master's (second)	
Галузь знань Управління та адміністрування	07	Field of knowledge: Management and administration	
Спеціальність Підприємництво та торгівля	076	Field of study: Entrepreneurship and trade	
Освітня програма: Економіка підприємства		Degree Programme: Business Economics	

РІВНЕ – 2024

Силабус навчальної дисципліни «Методологія наукових досліджень» для здобувачів вищої освіти ступеня «магістр», які навчаються за освітньо-професійною програмою «Економіка підприємства» спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля». Рівне. НУВГП. 2024. 12 стор.

ОПП на сайті університету: <https://nuwm.edu.ua/nnmi/kaf-rrvkk/osvitni-proghrami>

Розробник силабусу:

Подлевська О.М., к.е.н., доцент кафедри економіки підприємства і міжнародного бізнесу, доцент

Силабус схвалений на засіданні кафедри економіки підприємства і міжнародного бізнесу

Протокол №10 від 26.02.2024

Завідувач кафедри економіки підприємства і міжнародного бізнесу:

Кушнір Ніна Борисівна, к.е.н., професор

Керівник освітньої програми «Економіка підприємства»:

Кузнцова Тетяна Володимирівна, к.е.н., професор

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІЕМ
Протокол № 11 від “27” березня 2024 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІЕМ:
Ковшун Наталія Едуардівна, д.е.н., професор

СЗ №- в ЕДО.

© НУВГП, 2024

ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА	
Силабус навчальної дисципліни «Методологія наукових досліджень»	
ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Ступінь вищої освіти	магістр
Освітня програма	Економіка підприємства
Спеціальність	076 Підприємництво та торгівля
Рік навчання, семестр	1-й рік 1-й семестр
Кількість кредитів	3,5
Лекції:	18 годин
Лабораторні/практичні заняття:	18 годин
Самостійна робота:	69 години
Курсова робота/проект:	-
Форма підсумкового контролю	екзамен
Мова викладання	державна

ІНФОРМАЦІЯ ПРО РОЗРОБНИКА (ІВ)	
Лектор	Подлевська О.М., к.е.н., доцент, доцент кафедри економіки підприємства і міжнародного бізнесу
Вікіситет	URL:http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php
ORCID	URL: https://orcid.org/0000-0003-4979-9282
Канали комунікації	URL:https://o.m.podlevska@nuwm.edu.ua Тел. 0685632529 Актуальні оголошення на сторінці дисципліни в системі MOODLE
Мета та завдання	
<p>Метою вивчення дисципліни є підготовка та залучення студентів до здійснення науково-дослідницької діяльності, ознайомлення їх зі стратегією та тактикою проведення досліджень, надання їм певних знань щодо методології, методики й інструментарію дослідження та підготовки ними публікації, кваліфікаційних робіт. Навчитись застосовувати в дослідженнях методи аналізу інформаційних джерел та організації наукової праці.</p> <p>Завдання: сформувати у студентів систему знань та розширити спектр знань у сфері методології досліджень, дати їм необхідні знання та практичні навички в справі наукових досліджень, сприяти творчому розумінню необхідності розробки наукових проблем та застосуванню методів сучасних досліджень.</p>	
Посилання на розміщення освітнього компонента на навчальній платформі Moodle, на платформі освітніх програм та їхніх освітніх компонентів	
https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=4972#section-0	
Передумови вивчення* (місце освітнього компонента в структурно-логічній схемі)	
<p>Дисципліна «Методологія наукових досліджень» є складовою частиною вибіркового освітнього компонента циклу фахової підготовки студентів спеціальності «Підприємництво та торгівля» за освітньою програмою «Економіка підприємства».</p> <p>Для вивчення даного курсу студентам необхідні знання з таких дисциплін, як: «Облік і звітність підприємств», «Економічна діагностика», «Моделі і методи прийняття рішень в економіці підприємства», «Економічне управління підприємством», «Управління бізнес процесами».</p> <p>Знання та навички з навчальної дисципліни «Методологія наукових досліджень» допоможуть при виконанні кваліфікаційної магістерської роботи.</p>	

Компетентності

СК 6. Здатність проводити дослідження з використанням теоретичних та прикладних досягнень в сфері підприємництва, торгівлі, біржової діяльності та інших галузях національної економіки, зокрема у водогосподарському комплексі.

СК 7. Вміння планувати і проводити наукові дослідження, готувати результати наукових робіт до оприлюднення.

Програмні результати навчання (ПРН). Результати навчання (РН)*

ПР15. Уміння застосовувати основи методології проведення наукових досліджень; володіння навичками дослідження та виявлення тенденцій розвитку економічних систем на усіх рівнях.

Структура та зміст освітнього компонента

Змістовий модуль 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ МЕТОДОЛОГІЇ ТА ОРГАНІЗАЦІЇ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ.

– 53/9/9/34 (всього/лекції/практичні заняття/самостійна робота).

Тема 1. Наука й наукові дослідження у сучасному світі – 9 годин (1/1/6).

Тема 2. Методологія, методика і методи наукового дослідження – 9 годин (1/1/6).

Тема 3. Сутність наукових досліджень, їхні особливості та класифікація – 9 годин (2/2/5).

Тема 4. Інформаційне забезпечення наукового дослідження – 9 годин (1/1/6)

Тема 5. Експеримент як метод наукового дослідження – 9 годин (2/2/5)

Тема 6. Провідні методологічні концепції ХХ ст. – 8 годин (2/2/6)

Змістовий модуль 2. ПРАКТИЧНЕ ОФОРМЛЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ І ПРЕДСТАВЛЕННЯ НАУКОВОЇ РОБОТИ – 52/9/9/35.

Тема 7. Представлення наукових результатів – 9 годин (1/1/6).

Тема 8. Форми впровадження результатів наукового дослідження – 9 годин (1/1/6).

Тема 9. Види кваліфікаційних робіт магістра – 9 годин (2/2/5).

Тема 10. Організації самостійної роботи студентів – 9 годин (1/1/6).

Тема 11: Підготовка до захисту і захист курсових і дипломних робіт – 8 годин (2/2/6)

Тема 12: Наукова та методологічна культура як чинник підвищення ефективності наукової діяльності – 8 годин (2/2/6)

Теми практичних занять (оцінка в балах, максимум 8 балів):

Тема 1. Порівняння системи наукових ступенів і звань в Україні і інших країнах (0,6).

Тема 2. Особливості формулювання теми наукових досліджень економічного спрямування (0,5).

Тема 3. Роль експерименту, індукції та дедукції у методологічному розвитку науки (0,6).

Тема 4. Як здійснюється пошук методологічних основ дослідження (0,6).

Тема 5. Формулювання мети, задач дослідження, визначення об'єкта і предмета дослідження. Визначення актуальності наукових досліджень (0,5).

Тема 6. Оформлення окремих розділів курсових і дипломних робіт (0,5).

Тема 7. Представлення результатів в таблицях і діаграмах (0,5).

Тема 8. Особливості написання тез, доповідей і статей (0,5).

Тема 9. Доповідь під час захисту дипломних робіт (0,6)

Форми та методи навчання

Використовуються такі методи викладання та технології: презентації, обговорення, міні- лекції, ситуаційні дослідження та інші.

Інструменти, обладнання, програмне забезпечення

1. Програмне забезпечення для написання та редагування наукових робіт:

Текстові редактори: Microsoft Word, LaTeX (Overleaf), Google Docs.

Менеджери бібліографії: EndNote, Mendeley, Zotero.

2. Програмне забезпечення для проведення онлайн-досліджень та опитувань:

Платформи для опитувань: SurveyMonkey, Google Forms, Qualtrics.

3. Програмне забезпечення для аналізу тексту: NVivo, ATLAS.ti.

4. Інформаційно-технологічне обладнання: проектори, інтерактивні дошки.

Порядок оцінювання програмних результатів навчання/результатів навчання

Для досягнення цілей та завдань курсу студентам потрібно вчасно та якісно виконувати завдання, передбачені планом практичних занять, самостійної роботи, вчасно здати модульні контролі знань.

Оцінювання виконаних завдань студентів проводиться шляхом практичної перевірки, опитування та тестування за темами курсу.

За вчасне та якісне виконання практичних завдань та самостійної (індивідуальної) роботи, опанування курсу студент отримує такі **обов'язкові** бали:

- 8 балів за роботу на практичних заняттях, тестування за окремими темами курсу, розробку кейсів;
- 12 балів за виконання завдань для самостійної (індивідуальної) роботи;
- 30 балів за науково-дослідну роботу;
- 10 балів за проходження курсу на «Прометеус» (або ін. освітні онлайн платформи);
- 20 балів – модуль 1;
- 20 балів – модуль 2.

Усього: 100 балів.

Студенти можуть отримати **додаткові** бали за: розробку презентацій за окремими темами курсу. Додаткові бали студентам також можуть бути зараховані за конкретні пропозиції щодо удосконалення змісту навчальної дисципліни.

Модульний контроль проходитиме у формі тестування. У тесті 25 запитань різної складності: рівень 1 – 22 запитання по 0,5 бала (11 балів), рівень 2 – 2 запитання по 2 бали (4 бали), рівень 3 – 1 запитання по 5 балів (5 балів). Усього – 20 балів.

Дисципліна «Методологія наукових досліджень» закінчується екзаменом, тому результати складання модульних контролів можуть зараховуватись як підсумковий контроль. Перескладати модульний контроль не дозволяється.

Якщо здобувач із можливих 60 балів поточної складової оцінювання та 40 балів модульної або підсумкової складової оцінювання впродовж семестру набрав певну кількість балів (не менше 60) і такий результат його задовольняє, то набрана сума балів і є підсумковим результатом успішного складання екзамену. Якщо здобувача не задовольняє набрана кількість балів, то він повинен скласти підсумковий контроль під час екзаменаційної сесії (у межах 40 балів), при цьому усі набрані впродовж семестру бали модульних контролів анулюються, тобто результати складання підсумкового контролю знань додаватимуться до раніше набраних балів поточної складової оцінювання (у межах 60). Здобувач вищої освіти має право взагалі не складати модульні контрольні тести впродовж семестру, а відразу планувати складати підсумковий контроль під час екзаменаційної сесії.

Положення про семестровий поточний та підсумковий контроль навчальних досягнень здобувачів вищої освіти: <http://ep3.nuwm.edu.ua/15311/>

Студенти мають можливість додатково отримати бали за виконання індивідуальних завдань дослідницького характеру, а також можуть бути долучені до написання та опублікування наукових статей з тематики курсу.

В освітньому процесі використовуються наукові досягнення викладача курсу, що опубліковані у наукових працях (<https://wiki.nuwm.edu.ua/index.php>)

Рекомендована література (основна, допоміжна)

Основна рекомендована література

1. Методологія наукових досліджень: навч. посіб. / В.С. Антонюк, Л.Г. Полонський, В.І. Аверченков, Ю.А. Малахов. – К.: НТУУ «КПІ», 2015. – 276 с.
2. Мокін Б.І. Методологія та організація наукових досліджень: навчальний посібник. Вінниця: ВНТУ, 2014. – 180 с.
3. Юринець В.Є. Методологія наукових досліджень: навчальний посібник. Львів. ЛНУ імені Івана Франка, 2011. – 178 с.
3. Чмиленко, Ф.О. Посібник до вивчення дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень» Д.: РВВ ДНУ, 2014. – 48 с.
4. Гаврилов Е. В. Технологія наукових досліджень і технічної творчості. .К. Доля та ін. – Київ : Знання України, 2007. – 318 с.
5. Методичні рекомендації до виконання та захисту кваліфікаційної роботи для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність». URL: <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/15047>
6. Методичні рекомендації до виконання та захисту кваліфікаційної роботи для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» спеціальності 076 «Підприємство, торгівля та біржова діяльність» денної та заочної форм навчання. URL: <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/16741>

Допоміжна рекомендована література

1. Гомілко О. Суспільство знань як виклик раціональності // Філософія освіти. 2015. – № 1. – С. 26–38.
2. Горбунова Л. С. Можлива відповідь на виклик after-постмодерну // Вища освіта України. – № 2. – 2003. – С. 46–51.
3. Мелков Ю. О. Становлення людини як суб'єкта пізнання за доби класичної науки // Філософські проблеми гуманітарних наук. – 2014. – № 24. – С. 38–
4. Поппер К. Злиденність історизму : Пер. з англ. – К.: «Абрис», 1994. –192 с.
5. Концепція розвитку Національної Академії наук України на 2014–2023 роки: Постанова Президії НАН України № 187 від 25.12.2013 р. URL: <http://www1.nas.gov.ua/infrastructures/Legaltexts/nas/2013/regulations/Pages/187.aspx>

Інформаційні ресурси в Інтернет

1. Добронравова І. С. Ідеали і типи наукової раціональності // Київський університет як осередок національної духовності, науки, культури : Матеріали науково-теоретичної конференції, присвяченої 165-річчю університету: Гуманітарні науки. Частина І. – К. : ВЦ «Київський університет», 1999. – С. 24–28. URL: <http://www.philsci.univ.kiev.ua/biblio/dobrideal.html>.

2. Рассел Б. Історія західної філософії. – К. : Основи, 1995. – 760 с. URL: <http://litopys.org.ua/russel/rus.htm>.

3. Merton R. The Normative Structure of Science / Robert K. Merton // Merton R. The Sociology of Science. Theoretical and Empirical Investigations. – Chicago;L. : The University of Chicago Press, 1973. – P. 267–278. URL: http://www.collier.sts.vt.edu/5424/pdfs/merton_1973.pdf

4. Mielkov Iu. The Hierarchy of Values in the Contemporary Science // Review of European Studies. – 2016. – Vol. 8, No. 2. – P. 149–158(doi:10.5539/res.v8n2p149).

Weber M. “Objectivity” in Social Science and Social Policy / Max Weber // Riley G. (Ed.) Values, Objectivity, and the Social Sciences / Gresham Riley (ed.). – Reading, Mass., etc. : Addison-Wesley Publishing Company, 1974. – P. 69–83. URL: <http://anthroposlab.net/wp/wp-content/uploads/2011/12/Weber-objectivity-inthe-social-sciences.pdf>.

Поєднання навчання та досліджень*

Участь здобувачів вищої освіти у наукових дослідженнях може бути організована різними способами, що забезпечує їхнє активне залучення та мотивує до наукової діяльності.

Студенти представляють результати своїх досліджень на наукових конференціях та семінарах, що сприяє розвитку їхніх презентаційних навичок та отриманню цінного зворотного зв'язку від наукової спільноти.

Написання кваліфікаційної роботи важливим етапом у науковій підготовці студентів. Викладач пропонує теми, що відповідають їхнім науковим інтересам, та допомагає студентам розробити власні дослідницькі проекти.

Інтеграція власних наукових досягнень викладача у навчальний процес: використовуючи їх як приклади для ілюстрації теоретичних концепцій. Результати досліджень викладача використовуються на практичних заняттях та дискусіях, а саме:

1. Участь у міжнародних наукових проектах дають змогу включати результати своїх досліджень, отриманих у рамках грантових проектів до лекцій та семінарів. (1. Visegrad Urban Creativity Cluster Network Funded by International Visegrad Fund and Ministerie van Buitenlandse Zaken. URL: <http://creativ.nuwm.edu.ua/cedu/> , 2. Волинські дні дизайну / Volyn Design Days. URL: <https://www.facebook.com/creativecityrivne/>. 3. проект Європейського Союзу Erasmus + № 619451-EPP-1-2020-1-NL-EPPKA2-CBHE-JP "Інтеграція та адаптація іноземних студентів" / INTERADIS <https://inter.nuwm.edu.ua/ua/interadisua/>),

1. Oksana Podlevska, The modern practices of creative industries. International Conference Town and Gown 2.0, the strategic cooperation between university and city in V4 and Ukraine, October 21st, 2022. International conference, october 21 st, 2022 в рамках в рамках проекту, підтриманого Міжнародним Вишеградським фондом (Funded by the International Visegrad Fund's Visegrad+Grant NO. 22110065), мала назву: TOWN and Gown 2.0 the strategic cooperation between university and city in V4 and Ukraine, яка проходила в м. Острог, Національний університет "Острозька академія"

2. «Applied economics of business administration and entrepreneurship». Навчальний посібник. Рівне: НУВГП, 2020. 260 с.

ПОЛІТИКИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

Адаптивність та гнучкість у прийнятті рішень, навички нестереотипного мислення, наполегливість, допитливість, ініціативність, відповідальність, креативність, аналітичні навички, формування власної думки, здатність до комплексного вирішення проблеми.

Дедлайни та перескладання

Завдання навчальної дисципліни повинні бути виконані продовж 14 днів від дня проведення лекційного чи практичного заняття.

Ліквідація академічної заборгованості здійснюється згідно «Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП» <http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/>. Згідно цього документу і реалізується право студента на повторне вивчення дисципліни чи повторне навчання на курсі.

Перездача модульних контролів здійснюється згідно <http://nuwm.edu.ua/struktorni-pidrozdili/navch-nauk-tsentr-nezaleznoho-otsiniuvannia-znan/dokumentu>.

Оголошення стосовно дедлайнів здачі та перездачі оприлюднюються на сторінці даної дисципліни на платформі MOODLE за календарем: URL:<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1372>

Неформальна та інформальна освіта

Студенти мають право на перезарахування результатів навчання набутих у неформальній та інформальній освіті згідно відповідного положення URL:<http://nuwm.edu.ua/sp/neformalna-osvita>

1. Як написати та опублікувати наукову статтю (проектно-орієнтований курс). URL:<https://www.coursera.org/learn/how-to-write-a-scientific-paper?>

2. Як стати науковцем даних за 6 кроків. URL:
<https://www.edx.org/become/how-to-become-a-data-scientist>

3. Соціологія та соціальні дослідження: що, як, навіщо?
URL:https://prometheus.org.ua/course/course-v1:IRF+SOC101+2015_T1

4. Наука повсякденного мислення.
URL:https://prometheus.org.ua/course/course-v1:UQx+THINK101+2016_T2

Правила академічної доброчесності

За списування під час проведення модульного контролю чи підсумкового контролю, студент позбавляється подальшого права здавати матеріал і у нього виникає академічна заборгованість.

За списування під час виконання окремих завдань, студенту знижується оцінка у відповідності до ступеня порушення академічної доброчесності.

Документи стосовно академічної доброчесності (про плагіат, порядок здачі курсових робіт, кодекс честі студентів, документи Національного агентства стосовно доброчесності) наведені на сторінці ЯКІСТЬ ОСВІТИ сайту НУВГП– URL:<http://nuwm.edu.ua/sp/akademichna-dobrochesnistj>

Всі студенти, співробітники та викладачі НУВГП мають бути чесними у своїх стосунках, що застосовується і поширюється на поведінку та дії, пов'язані з навчальною роботою. Студенти мають самостійно виконувати та подавати на оцінювання лише результати власних зусиль та оригінальної праці, що регламентовано Кодексом честі студента у НУВГП <https://nuwm.edu.ua/sp/akademichnadobrochesnistj>

Принципи доброчесності у НУВГП та відповідність показникам забезпечення якості вищої освіти регламентовано НАЗЯВО та положеннями відділу якості освіти НУВГП.

Сайт НАЗЯВО: <https://naqa.gov.ua/>

Відділ якості освіти НУВГП: <https://nuwm.edu.ua/struktorni-pidrozdili/vyo/dokumentu>

Вимоги до відвідування

Лекції та практичні заняття будуть відбуватися аудиторно або онлайн за допомогою платформи Google Meet згідно із розкладом занять.

Консультації будуть проводитися аудиторно або онлайн за допомогою платформи Google Meet за кодом у домовлений час зі студентами.

Здобувачі можуть на заняттях використовувати мобільні телефони та ноутбуки, але виключно в навчальних цілях з даної дисципліни.

Студенту не дозволяється пропускати заняття без поважних причин.

За об'єктивних причин пропуску занять студенти можуть самостійно вивчити пропущений матеріал на платформі MOODLE [URL:https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=4972](https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=4972)

Автор
Доцент кафедри економіки підприємства і
міжнародного бізнесу

Оксана ПОДЛЕВСЬКА

Затверджено

Проректор з науково-педагогічної та
навчальної роботи

Валерій СОРОКА



документ підписаний КЕП
Номер документа СИЛ №712
Підписувач Сорока Валерій Степанович
Підписувач (дані КЕП):
Сертифікат 58E2D9E7F900307B04000000807E2D0054327D00